

दिवाणी दावा क्रमांक १४५/२०२४ मधील निशाणी क्रमांक ५**वरील आदेश**

प्रस्तुतचा अर्ज, अर्जदार/वादी यांनी दिवाणी प्रक्रिया संहिता आदेश ३९ नियम १ व २ तसेच कलम १५१ प्रमाणे दाखल करून, सदर अर्जाद्वारे त्याने गैरअर्जदार/प्रतिवादीविरुद्ध मौजे रूई, ता. अंबड, जि. जालना येथील शेतजमीन गट क्र.३६९ व गट क्र. ९६ मधील प्रतिवादी क्र. १ ते ३ व ५ ते ७ यांच्या नावावर असलेले क्षेत्र ज्याच्या चतुःसिमा अर्जात नमूद आहेत. सदर वाद मिळकत ही प्रतिवादी यांनी त्यांचे नौकर, चाकर, एजंट, नातेवाईक व इतरांमार्फत कोणत्याही मार्गाने हस्तांतरीत करू नये व संपादित जमीनीचा मोबदला वजा रक्कम उचलू नये असा अंतरिम मनाई आदेश वादीच्या हक्कात पारित करण्याची विनंती केली.

०२. वादीच्या अर्जामध्ये कथन असे आहे की, वाद मिळकत मुळतः राणूजी मुळे यांची होती. त्यांना बाबुराव व विश्वनाथ हे दोन मुले होती. राणूजी मयत झाल्यावर सदरची मिळकत बाबुराव यांच्या नावावर आली. बाबुराव यांनी विश्वनाथ यांना गट क्र.३६८ मध्ये १२ एकर १५ गुंठे व सर्व्हे नं.४२ (गट क्र.९६) मधील ४ एकर २७ गुंठे क्षेत्र वाटून दिले. वादी ही मयत विश्वनाथ यांची मुलगी आहे. वादीचे वडील विश्वनाथ यांनी कोणतीही कायदेशीर गरज नसताना दारूच्या व्यसनाच्या आहारी जावून दावा मिळकत ही बेकायदेशीररित्या हस्तांतरीत केली आहे. सदरचे हस्तांतरण वादीवर बध्नकारक नाही कारण त्यामध्ये वादी यांचा हिस्सा आहे. सदर गट नं.३६९ मध्ये प्रतिवादी क्र.१ सुदाम राठोड यांच्यावरून १ हेक्टर ९६ आर, प्रतिवादी क्र.४ जोधू यांच्या नावावरून ६० आर क्षेत्र व ४० आर क्षेत्र सरकारने संपादित केलेले आहेत. प्रतिवादी क्र.१ व ४ यांनी काही जमीनीचा काही मोबदला उचललेला असून उर्वरित मोबदला उचलण्याच्या तयारीत आहेत.

०३. वादीच्या वडीलांनी १ हेक्टर ३६ आर क्षेत्र प्रतिवादी क्र.१, १ हेक्टर २० आर क्षेत्र हे बन्सी राठोड, १ हेक्टर २० आर क्षेत्र हे सुदाम राठोड यांना विक्री केले आहे. या दोघांनी सदरची मिळकत शंकरराव सोमानी यांना सन-१९९४ मध्ये विक्री केली आहे. त्यानंतर वादीच्या वडीलांनी १ हेक्टर २० आर क्षेत्र अनिल साळकराम यांना विक्री केल्यानंतर त्यांनी सन-२००० मध्ये जोधू चव्हाण व सुदाम राठोड यांना विक्री केली आहे. तसेच, गट क्र.९६ मधील १ हेक्टर २० आर क्षेत्र व ६० आर क्षेत्र हे अनुक्रमे प्रभाकर काळबांडे व लक्ष्मण काळबांडे यांना विक्री केली आहे. सदरचे वडीलोपार्जित क्षेत्र विक्री करताना वादी यांनी कोणतीही संमती घेतलेली नाही. प्रतिवादी हे सदर मिळकत इतरांना विक्री करण्याच्या तयारीत आहेत. तसेच, संपादित जमीनीचा मोबदला घेण्याच्या तयारीत आहेत. त्यामुळे प्रतिवादी विरुद्ध सदरचा मनाई आदेश मिळणे आवश्यक आहे.

०४. प्रतिवादी यांनी दाव्याची नोटीस तामिल होवून प्रतिवादी क्र.१ यांनी नि.क्र.२१ वर त्यांचे म्हणणे दाखल करून वादीच्या अर्जातील संपूर्ण कथने नाकारली. प्रतिवादी क्र.४ विरुद्ध सदरचा अर्ज चालवायाचा नाही अशी पुरशीस वादी यांनी दिली. प्रतिवादी क्र.२, ३, व ५ ते ७ यांच्या विरुद्ध सदरचा अर्ज एकतर्फा चालविण्यात आला. प्रतिवादी क्र.१ यांनी वादीच्या अर्जातील गट क्र.३६९ ही मिळकत वडिलोपार्जित असल्याचे मान्य केले परंतु, सदर क्षेत्रावर वादीची मालकी आहे ही बाब नाकारून त्यांनी जास्तीचे कथन केले की, प्रतिवादी क्र.१ यांनी दि.२९.०१.२०२४ रोजी विश्वनाथ मुळे यांच्याकडून १ हेक्टर ३६ आर क्षेत्र खरेदी खत क्र. ६६९/२००४ अन्वये खरेदी केले आहे. सदरचे क्षेत्र पाझर तलाव-५ यासाठी संपादित करण्यात आलेले आहे. गट क्र.३६९ मधील सुदाम राठोड, नारायण मुळे, जोधू चव्हाण, अनिल सोमाने यांच्या नावावरी क्षेत्र संपादीत झालेले आहे. तसेच, प्रतिवादी क्र.१ सुदाम व नारायण बाबुराव यांच्या नावे असलेले सामाईक विहिर ही संपादित झालेली आहे. संपादित क्षेत्राची काही रक्कम प्रतिवादी यांना मिळालेली

आहे. प्रतिवादी क्र.४ याने सदरची मिळकत २५ वर्षापूर्वी खरेदी केलेली आहे त्यामुळे वादीचा सदरचा अर्ज हा पात्र नाही.

०५. प्रस्तुत अर्ज व अर्जदार/वादी यांच्या विधिज्ञांनी केलेला युक्तीवाद व तुर्तातुर्त मनाई आदेश पारीत करताना विचारत घेतल्या जाणा-या बाबी, यावरून खालील वादप्रश्न माझे विचारार्थ आलेले आहे व त्यावर मी माझे निष्कर्ष कारणमिमांसेसह खालीलप्रमाणे मांडत आहे.

वादप्रश्न	निष्कर्ष
१. वादीला तुर्तातुर्त मनाई आदेश मिळविण्यासाठी प्रथमदर्शनी चांगला दावा आहे काय ?	नकारार्थी
२. अनुकूलता व सोय यांचा समतोल वादीचे बाजूने आहे काय ?	नकारार्थी
३. तात्पुरता मनाई हुकूमाचा आदेश न दिल्याने, वादीचे अपरिमीत नुकसान होणार आहे काय ?	नकारार्थी
४. कोणता आदेश ?	अर्ज नामंजूर करण्यात येत आहे.

वादप्रश्न क्र १ ते ३

०६. वाद प्रश्न क्र.१ ते ३ हे परस्परांशी निगडीत असल्यामुळे सदरचे मुद्दे एकत्रितपणे विचारात घेण्यात येत आहे. वादी यांनी सदर अर्जाच्या पुष्ठर्थ गट क्र.३६९ चा ७/१२ उतारा, गट क्र.९६ चा ७/१२ उतारा, पाझर तलावासाठी विवरण पत्र, कलम १२ (२) खालील भुसंपादन अधिकारी यांनी दिलेल्या नोटीसचा नमुना, भुसंपादन अधिकारी यांनी कलम ४ ची दिलेली नोटीस, भुसंपादन अधिकारी यांचा निवाडा प्रत दाखल केली. याउलट प्रतिवादी यांनी फेरफार क्र.१२८४, फेरफार क्र.१०३०, खरेदीखत

क्र.६६९/२००४ ची सत्य प्रत, खरेदीखत क्र.४२१/२००० ची सत्य प्रत, वादीचा प्रवेश निर्गम उतारा दाखल केला.

०७. वादी व प्रतिवादी यांच्या वकिलांचा युक्तीवाद ऐकण्यात आला. वादी यांच्या वकिलांनी युक्तीवाद केला की, वादी यांच्या वडीलांना प्रतिवादी क्र.१ ते ७ यांना गट क्र.३६९ व गट क्र.९६ मधील क्षेत्र कोणतीही कायदेशीर गरज नसताना दारूच्या व्यसनापोटी विक्री केलेली आहे. सदरची मिळकत ही वडीलोपार्जित असल्यामुळे वादीचा त्या मिळकतीमध्ये हिस्सा आहे. वादीचे वडील मयत असल्यामुळे प्रतिवादीविरुद्ध सदरचा दावा हा दावा मिळकतीची मालकी जाहीर होवून मिळण्याकामी दाखल केलेला आहे. प्रतिवादी यांनी सदरची मिळकत विक्री केली किंवा संपादित जमीनीचा मोबदला स्वीकारला तर वादी हे तिच्या हक्कापासून वंचित राहतील. प्रतिवादी क्र.१ यांच्या वकिलांनी युक्तीवाद केला की, त्यांच्या नावावर आलेले क्षेत्र हे नोंदणीकृत खरेदीखताने आल्यामुळे सदर मिळकतीचे कायदेशीर मालक झालेले आहे. प्रतिवादी क्र.१ यांनी संपादित जमीन मोबदलाची काही रक्कम स्वीकारलेली आहे. वादी यांचा सदर मिळकतीशी कोणताही संबंध राहिलेला नसल्यामुळे त्यांच्या हक्कामध्ये सदरचा आदेश पारित करता येणार नाही. प्रस्तुतचा अर्ज न्यायनिर्णयीत करीता तीन मुद्दे विचारात घेणे आवश्यक आहे. प्रस्तुतचा अर्ज न्यायनिर्णयीत करताना वादी यांना प्रथमदर्शनी केस आहे की नाही, प्रस्तुतचा अर्ज नामंजुर करताना कोणाचे जास्त नुकसान होवू शकते व न्यायाचा तराजु कोणाच्या बाजुने आहे या सर्व बाबी विचारात घ्याव्या लागतील. वादी व प्रतिवादी यांची कथने व त्या अनुषंगाने दाखल केलेल्या कागदपत्राचे अवलोकन करण्यात आले.

०८. वादी व प्रतिवादी यांनी दाखल केलेल्या कागदपत्राचे अवलोकन करण्यात आले. गट क्र.३६९ व गट क्र.९६ मधील मिळकत ही वादीच्या वडीलांच्या नावे होती ही बाब प्रतिवादी यांनी नाकारलेली नाही. प्रतिवादी क्र.१ व इतर प्रतिवादी यांच्या नावावर आलेली मिळकत ही खरेदीखताने आलेली आहे ही बाब वादी यांनी मान्य केली आहे. सदर

दाव्यामध्ये वादी यांनी प्रतिवादी यांच्या हक्कामध्ये झालेले नोंदणीकृत खरेदी खत अव्हानित केलेले नाही. तसेच, वादी यांनी गट क्र. ३६९ व गट क्र.९६ मधील मिळकत संपादित होताना किंवा संपादन झाल्यानंतर भुसंपादन अधिकारी यांच्याकडे कोणत्याही प्रकारची तक्रार केलेली नाही. प्रतिवादी क्र.१ ते ३, ५ ते ७ हे त्यांच्या नावावर असलेल्या क्षेत्राचे खरेदीखताने मालक झालेले आहे. वादी ही सद्यस्थितीला दावा मिळकतीची मालक नाही किंवा दावा मिळकतीचे क्षेत्र त्यांच्या ताब्यामध्ये नाही. वादी यांनी आज अखेर प्रतिवादी यांच्या हक्कामध्ये झालेल्या महसुल नोंदी किंवा खरेदीखत अव्हानित केलेले नाही. त्यामुळे वादी यांना प्रथमदर्शी दावा नाही असे स्पष्ट दिसत आहे. वादी दावा मिळकतीची मालक आहे की नाही हे पुराव्याशिवाय शाबीत होवू शकत नाही. सद्य स्थितीला प्रतिवादी यांचा दावा मिळकतीवर ताबा आहे. वादी यांच्या हक्कामध्ये मनाई आदेश दिल्यास प्रतिवादी यांचे जास्त नुकसान होवू शकते. दाव्याचा समतोल देखिल प्राथमिक दृष्ट्या वादी यांच्या बाजूने दिसत नाही. वरील सर्व बाबीचा विचार करून वादी यांच्या हक्कामध्ये तात्पुरत्या स्वरूपाचा मनाई आदेश पारित करणे योग्य होणार नाही. वरील सर्व कारणांस्तव वादी यांच्या बाजूने प्रथमदर्शनी केस नसल्यामुळे वादी हा तुर्तातुर्त आदेश मिळण्यास पात्र नाही, असा निष्कर्ष हे न्यायालय नोंदवित आहे. त्यामुळे मी वादप्रश्न क्र.१ ते ३ नकारार्थी काढत आहे व वादप्रश्न क्र.४ साठी खालील प्रमाणे आदेश पारित करत आहे.

- आदेश -

१. प्रस्तुतचा अर्ज नामंजूर करण्यात येत आहे.
२. खर्चाचा आदेश अतिम न्यायनिर्णयाधीन.

दिनांक -०७/०४/२०२५.
अंबड.

(ए.एम.गायकवाड)
३ रे सह दिवाणी न्यायाधीश क.स्तर,
अंबड